

Skulu vit lóggeva pápar heim

LAGT TIL RÆTTIS: EYDNA SKAALÉ

Siri Sørensen

JA!

1 Eg taki undir við at lóggeva pápunum barsilstíð við skipanini, sum sigur triggjar mánaðir til mammuna, triggjar til pápan og triggjar, har tey sjálvi kunnu gera av, hvør er heima. Eg vildi ynskt, at skipanin æt 4 + 4 + 4, so barnið kundi verið heima í eitt ár, og mamman fekk møguleika at vera longri heima, so hon fysiskt kann koma fyri seg og geva bróst. Tað er eisini umráðandi at pápin fær sama møguleika at knýta seg til barnið, tá tað er lítið.

Vit hava jú í árávis havt møguleika at býta tíðina ímillum mammu og pápa, men tað vísir seg, at flestu pápar bara eru heima í lóggivnu fjúrtan dagarnar, meðan mammurnar taka restina og ofta meiri afturat. Við broyttu lógini kundi mamman farið aftur til arbeiðis, meðan barnið var heima hjá pápa sínum í staðin fyri at koyra tað á stovn sum halvt ára gamalt.

Men lóggeva vit ikki hesa broytingina, ja, so kemur hon ikki.

2 Sum mótargument verður ført fram, at fólk ikki ynskja, at landið skal bestemma. Men veruleikin er jú, at landið longu nú er inni í heimunum og bestemmar. Nú verður bestemmað, at kvinnan

fær seks mánaðir og pápin fær upp til fyra vikur. Landið hevur sostatt longu avgerðarrætt sum er, og landið ger av, at mamman skal vera heima, meðan gerandislívið hjá pápanum ikki ávirkast stórvegis av nýggja barninum. Lógarbroytingin hevði gjørt, at býtið var javnari. At uppala børn er jú ein felags ábyrgd.

3 Kanningar vísa, at í heimum, har pápin hevur tikið ein part av barsilstíðini, er arbeiðsbýtið heima nógv javnari. Har kvinnan hevur tikið alla barsilstíðina, blívur hon við at hava ábyrgdina av húsliga arbeiðnum – eisini eftir at hon er farin aftur til arbeiðis. Kanningar vísa eisini, at tað eru færri hjúnarskilnaðir í familjum, har pápin hevur verið í barsilsfarloyvi – kanska av somu orsök.

4 Lóggeva vit páparnar heim í triggjar mánaðir, verður tað í nógv størri mun góðtikið á arbeiðsmarknaðinum. Nú mugu menn biðja um loyvi, og tað kann vera torført hjá einstaka manninum at krevja sín rætt, tí tað ikki er normurin. Tað er eitt sindur til ampa, um menn vilja hava barsilsfarloyvi, tí siðbundnu mannfólkaarbeiðsøkini eru slett ikki gearað til pápabarsil. Men við lógini verður tað krav, og so mugu øll innrætta seg eftir tí.

5 Hetta er alt fest í eina siðbundna hugsan um, hvussu kynsleiklut-

irnir eiga at vera. Men tað ber jú væl til at broyta hugsanina.

Tað ber væl til at leggja tað soleiðis til rættis, at tað órógvast minst møguligt á arbeiðsplássinum. Um maðurin boðar frá, tá kvinnan er komin triggjar mánaðir, og hon so tekur fyrstu seks mánaðirnar av barslinum, so hevur arbeiðsplássíð eitt heilt ár at fyrireika, at hann verður burtur í triggjar mánaðir. Trupulleikin er ikki størri enn tað sama. Og so hoyrir man, at menn, sum hava egið virki, ikki kunnu taka barsil, tí teir missa kundar osfr, men hinvegin fáa kvinnur sær egið virki, so tær betri kunnu ráða yvir egnari tíð og hava meiri tíð saman við børnunum. So har hongur ikki alt saman!

6 Nú er ein ávísur mismunur á konu- og mannfólki á arbeiðsmarknaðinum, tí arbeiðsgevarin veit, at konufólk í burðarførum aldri møguleiga fara í barsil. Tað hevði javnsett kynini í størri mun, um tað var krav, at menn eisini skulu í barsil í minst triggjar mánaðir.

Tað kann jú ganga útyvir arbeiðsmøguleikarnar hjá kvinnum, um tær fáa fleiri børn, og eru upp til eitt ár burturi frá arbeiðsmarknaðinum hvørjaferð.

Nú ávirka børnini bara karrierumøguleikarnar hjá mammuni, meðan pápin kann halda á, sum um einki var hent. Ein lóggáva hevði javnað tað gjónna, sum nú er millum kynini.

Siri Sørensen

TÓRSHAVN
KANDIDAT Í SOSIAL-
PEDAGOGIKKI, MAMMA
AT EINUM BARNI

Blaðstjóri
á Kvinnu

MYND: SIGMAR MØRKØRE

Bakgrund...

Javnstøðunevndin hevur latið gera eina Gallupkanning um, hvat føroyingar halda um býtið av barnsburðarfarloyvinum

Spurt var, um ein partur av farloyvinum eigur at verða markað til páparnar ella um foreldrini sjálvi eiga at meta um, hvør teirra skal vera heima hjá barninum? ...Úrslitið var púra greitt:

61% halda, at mamman og pápin sjálvi skulu gera av, hvør skal vera heima hjá barninum.

Bert 13% taka undir við eini skipan, har triggjar mánaðir vera latnir mammuni, triggjar mánaðir við lóg verða latnir

pápanum, og triggjar mánaðir síðani kunnu bítast frítt millum mammuna og pápan.

Í lýtuni er skipanin so, at fyra vikur eru markaðar til pápan, men hann hevur tó møguleika at geva mammuni tvær teirra.

Stór kanning í 2013 vísti, at:

Bara **fjórdi** hvør føroyski maður hevði verið í barnsburðarfarloyvi. **63%** av føroyingum høvdu tikið av triggjar mánaða pápafarloyvinum, í fall tað hevði komið í gildi. **22%** høvdu ikki tikið av tilboðnum. **15%** søgdu seg ikki vita, hvørt tey høvdu tikið av ella ikki. **41%** søgdu, at tað ikki bar til orsakað av arbeiðnum hjá pápanum.